

Stenogrammid

XIV Riigikogu, II Istungjärk, infotund

Kolmapäev, 11.09.2019, 12:00

Toimetatud

12:00 Infotund

1. 12:02 Regionaalpoliitika
2. 12:17 Eestikeelne haridus
3. 12:25 Erimärgistatud põllumajandusliku diislikütuse tulevik
4. 12:37 Taristuinvesteeringud
5. 12:48 Maaelu Edendamise Sihtasutusega seotud plaanid
6. 12:57 Ühistransport
7. 13:05 Omastehooldus
8. 13:18 Väikeettevõtlus
9. 13:27 Ida-Virumaa majandusolukord
10. 13:38 Eelarve
11. 13:50 Raudtee elektrifitseerimine

12:00 Infotund

12:00 Esimees Henn Põlluaas

Head kolleegid! Alustame oma iganädalast infotundi. Infotunnis osalevad järgmised valitsusliikmed: peaminister Jüri Ratas, majandus- ja taristuminister Taavi Aas ja maaeluminister Mart Järvik. Teeme kohaloleku kontrolli.

Kohaloleku kontroll

Kohal on 58 Riigikogu liiget ja puudub 43.

Tutvustan teile, kuidas see protseduur toimub. Iga Riigikogu liige võib registreeruda ainult ühe küsimuse esitamiseks ja selle esitamiseks on kõigil aega kaks minutit. Palun sellest kahest minutist kinni pidada! Küsimus peaks ka sinna sisse mahtuma, mitte minema üle selle aja. Vastamiseks on aega kolm minutit. Pärast vastamist võib juhataja küsijale anda võimaluse esitada täpsustavaid küsimusi. Ja ülejäänud protseduur on lihtne. Küsimused, mida me ei jõua siin läbi arutada ja mis ei saa vastust, kahjuks järgmisesse infotundi üle ei kandu. Nii on ikka olnud.

1. 12:02 Regionaalpoliitika

12:02 Esimees Henn Põlluaas

Aga alustame oma küsimusi. Esimesena on ennast sõnavõtuks registreerinud Urmas Kruuse, kellel on küsimus Jüri Ratasele. Palun! (Hääled saalis. Indrek Saar ütleb midagi kohalt.) Jah!

12:03 Indrek Saar

Kas enam ei käi need küsimused etteantud nimekirja järgi ja me registreerime need siin kohapeal, nii kuidas kellelgi parasjagu näpud liiguvad? Ma mäletan, et vanasti oli meil nimekiri, mille alusel me töötasime.

12:03 Esimees Henn Põlluaas

Ikka nimekirja järgi jah. Just nimelt! Indrek Saar on see esimene, kes seal kirjas peaks olema. Palun, Indrek Saar!

12:03 Indrek Saar

Aitäh! Mul on suur au alustada seda hooaega siin Riigikogu saalis ja tsiteerida peaminister Jüri Ratast. Ta on öelnud, et riigi kohustus on tagada, et regioonid oleksid tasakaalus ning inimestele oleksid elukohast sõltumata tagatud kvaliteetsed ja kättesaadavad teenused. "Olgu see Vormsil või Vooremaal, Võrus või Viljandimaal – meie inimestel peab olema igal pool võimalik aastaringselt elada nii, et nende teed on lahti lükatud ning päästekomando on turvaliselt lähedal. Et lapsed saaksid koolis tarkust taga nõuda, vanemad poes ja postkontoris käia ning eakad arsti külastada. Et kõik meie inimesed saaksid raamatukogus lugemas käia ja kohalikust kultuurielust osa saada." Ma olen sellega väga nõus, mis sa, Jüri, 2017. aastal kohaliku omavalitsuse juhtidele lubasid. Aga loen mina lehte ja näen, et Eesti Post kavatseb kinni panna 30 postkontorit, mis on järele jäänud võrgust tubli 15%. Ta kavatseb ära koristada iga neljanda kirjakasti, kuhu inimesed oma kirju saavad panna, ja plaanib oluliselt tõsta perioodika kojukande hinda: 18% argipäevadel ja kuni kolmandiku võrra nädalavahetustel, mis loomulikult tähendab seda, et tõenäosus, et need maakonnalehed, mis on siia maani suutnud vastu pidada, peavad hakkama tegema uusi otsuseid ja mõnigi neist võib oma eksistentsi lõpetada. Üldine olukord meediaturul on ju teada. Mida peaminister kavatseb nüüd ette võtta, et enda lubadustest kinni pidada?

12:05 Peaminister Jüri Ratas

Austatud Riigikogu esimees! Riigikogu liikmed! Hea küsija! Ma kindlasti soovin seoses infotunnihooaja algusega kõigile parimat, olgugi et täna on, kui me lähiajaloole mõtleme, keeruline päev – meenutame neid traagilisi sündmusi, mis Ameerika Ühendriikides juhtusid 11. septembril. Ma, Indrek, täna sind selle küsimuse eest! See näitab, et sa oled jätkuvalt heas hoos ka Riigikogu liikmena ja mitte enam valitsuse liikmena. Sa oled alati seisnud just sellise regionaalpoliitika eest, tunnustus sulle selle eest! Aga mulle oli väga üllatav selle minu tsitaadi ettelugemine, ma ei ole väga palju kuulnud, et keegi seda kasutaks. Ent ma kirjutan jätkuvalt sellele tsitaadile alla. Seal oli – ma jõudsin mõningad tähelepanekud teha – juttu ka päästekomandodest. Tõsi, see on nüüd veel kõrgem ambitsioonitase: alles hiljuti, mõni nädal tagasi me võtsime praeguse valitsusega vastu otsuse – jutt on riigi investeeringutest –, et päästekomandod üle Eesti tuleb korda teha. Me näeme, et tegelikult on päästekomandode olukord mõnes kohas ikka väga halb, samuti PPA teenindussaalide, PPA hoonete olukord. Siseminister tegi selle ettepaneku ja me seda väga toetame. Ja me ka otsustasime asja ära.

Nüüd, tsitaadis oli mainitud ka Vormsit. Eks seal ole palju samme astunud ka eelmised valitsused: uus parvlaev, uus päästejaam, mis on mõni aasta tagasi tehtud. Ma tean aga, et Vormsi küsimus on praegugi aktuaalsena üleval, näiteks nad soovivad renoveerida Vormsi kooli staadioni. Ma alles külastasin Vormsit.

Aga ma saan aru, et küsimuse fookus oli eeskätt Eesti Postile suunatud. Küsimus oli kirjakastide, postiasutuste ja ka hindade kohta. Tõsi on see, et ka mina lugesin seda uudist, kui see mõni päev tagasi välja tuli. Konkurentsiamet on otsustanud anda Eesti Postile loa sulgeda 30 postkontorit, nagu ka sina viitasid. Ma kõigepealt tahan öelda, et ma kohe võtsin ühendust Eesti Posti ehk Omnivaga ja küsisin, kas see vastab tõele. See uudis on tehtud selle pinnalt, et on antud välja uus tegevusluba. Praegune tegevusluba peaks lõppema selle aasta oktoobris, selle kehtivusaeg on viis aastat, 2014–2019, ja uus tegevusluba näeb ette uue postiasutuste miinimumarvu. Ma usun, et me läheme edasi, mul sai nüüd aeg täis.

12:08 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Indrek Saar, palun teine, täpsustav küsimus!

12:08 Indrek Saar

Et protseduuriliselt korrektne olla, siis märkin, et täpsustavatest küsimustest on see esimene. Esimene oli minu põhiküsimus peaministrile.

12:08 Esimees Henn Põlluaas

Teine, täpsustav küsimus, koma on vahel.

12:08 Indrek Saar

Jüri, kindlasti ma tänan sind selle eest, et sa tuletasid meelde, et juba üle-eelmise valitsuse ajal käivitati sotsiaaldemokraatide välja töötatud huvitegevuse toetamise programm, kus 15 miljonit täiendavat eurot on suunatud selleks, et püüda anda võimalus kõigile lastele, sõltumata sellest, kus nad elavad ja milline on nende sotsiaalne taust, tegeleda huvitegevusega. Seda hakati ellu rakendama juba eelmise valitsuse ajal, kus me sinuga koos Eesti riiki teenisime. Ma arvan, et see on tõepoolest üks konkreetne regionaalpoliitiline algatus, mis lubab hajaasustusega piirkondade elanikel loota seda, et natukenegi võrdsustuvad need tingimused, mis puudutavad lastele huvihariduse andmist.

Aga ma tulen ikkagi tagasi oma küsimuse põhiteema juurde, milleni sa jõudsid oma vastuse lõpus. Mitu postkontorit on eeloleval perioodil plaanis valitsuse teada sulgeda, mitu kirjakasti maha võtta ja mis saab perioodika kojukande hinnast?

12:10 Peaminister Jüri Ratas

Täna sind, et sa annad mulle võimaluse edasi vastata! Ma jäin sinna pooleli, et anti välja uus tegevusluba. See uus tegevusluba on järgmiseks viieks aastaks ja minu teada see peaks ära määrama miinimumarvu, kui palju peab olema postiasutusi. Uus miinimumtasand, mis on tegevusloas kirjas, on 215. Kui me vaatame täna, kui palju meil on postiasutusi, sh postkontoreid, siis näeme, et neid on kõvasti rohkem: neid on 267. Ka eelmine tegevusluba nägi ette miinimumarvu, see oli 245. Eesti Post ei vähendanud praeguse tegevusloa kehtides postiasutuste arvu miinimumini – 267 on sellest arvust suurem. Ja sellist otsust ei ole Eesti Post veel teinud, et nad panevad kinni näiteks 30 postiasutust või nagu sinu küsimuses kõlas – postkontorit. Ma olen palunud Eesti Posti juhtkonna ja üldkoosoleku homme oma juurde nõupidamisele, et neid küsimusi siis arutada. Minu teada on palunud ka minister proua Kert Kingo, et Eesti Post esitab temale konkreetse kava. Ma tean, et seda kava töötatakse välja ja see peaks olema ministrile esitatud oktoobri alguses. Minagi usun, et tegemist on olulise regionaalpoliitilise küsimusega. Ja ma arvan, et seda tuleks ka arutada laiemalt valitsustasandil. Nüüd, ma kindlasti ei vasta täna sellele, kui palju kirjakaste hakkab olema uuel perioodil. Praegu peaks neid olema 1845. Sa küsisid ka hindade kohta. Ma tahan öelda, et minu meelest on see väga aktuaalne küsimus. Minu poole on mitmeid kordi pöördunud näiteks maakonnalehed, kes ütlevad, et nädalavahetustel on väga keeruline saata posti, saata lehti, sest see hinnatasand läheb nii kõrgele, et see kuidagi ei tasu enam ära. Neid küsimusi ma kindlasti soovin Eesti Posti juhtkonna ja ministriga arutada. Ühtegi otsust konkreetset postiasutuste ja kirjakastide sulgemise kohta minu teada langetatud ei ole. Seda on Eesti Post mulle täna kinnitanud, mul oli nendega tõine telefonikõne.

12:13 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Nüüd siis kohapeal registreerunud Urmas Kruise.

12:13 Urmas Kruise

Aitäh, lugupeetud istungi juhataja! Auväart peaminister! Teie väljaütlemisi tsiteerides võib jääda mulje, et te olete väga suur regionaalpoliitikahuviline ja omavalitsuste toetaja. Samas peab tunnistama, et paljud otsused, mis te teinud olete, pigem toetavad Tallinna ja jätavad väiksemad omavalitsused raskemasse seisu. Kui omavalitsustest rääkida, siis võib näiteks tuua üksikisiku tulumaksu osa, mis peaks omavalitsustele laekuma, kuigi peaks eelistama tasandusfondi. Aga minu arust üks kõige hullemaid regionaalpoliitilisi otsuseid, mis saab teie valitsus teha ja mida te olete välja öelnud, puudutab haridust. Ma ei räägi koolimajadest ja nende seintest, vaid sellest kõige olulisemast varast ehk õpetajast. Te olete välja öelnud ja teie valitsuse liikmed on väljendanud selget seisukohta, et õpetajate palk ei pruugi järgmisel neljal aastal üldse tõusta. Küllap te kujutate väga hästi ette, et kui me räägime täna õpetajate puudusest ja nende palk ei tõuse, siis esimesena saavad pihta just väiksemad omavalitsused väljaspool suuri linnu. Mis tähendab seda, et konkurents õpetajate saamiseks läheb veel suuremaks. Kuidas te olete selle enda jaoks selgeks mõelnud, et õpetaja palk Eesti Vabariigis ei tõuse sellel aastal, järgmisel aastal ega ka ülejärgmisel aastal, kuigi te olete peaminister olnud majanduse jaoks ühtedel parimatel aegadel, kus rahavoogusid on ja raha peaks olema piisavalt palju? Kuidas te olete suutnud teha selliseid otsuseid, et täna sellest üldse sellisel kombel rääkima peab?

12:14 Peaminister Jüri Ratas

Aitäh, hea küsija, ja kiitus ka teile! Te olete alati küsimuste kirjapanemisel näidanud head reaktsioonikiirust. Ma näen, et Taavi Rõivas jäi maha, et teie saite ilusti ette.

Mis ma tahan öelda? Te kõigepealt tõite välja kohalike omavalitsuste toetamise. Kohalike omavalitsuste toetamine on viimasel kolmel aastal, ma ütleks, olnud hästi oluline prioriteet, väga oluline prioriteet valitsuse tasandil ja loomulikult ka Riigikogu tasandil. Ma ütlen, et on tehtud väga palju. Võtame kas või sellesama üksikisiku tulumaksu protsendi taastamise. Kindlasti te mäletate väga hästi seda 2009. aastat, kui tehti kärpe-eelarveid ja anti kohalikele omavalitsustele lubadus, et kui riigil hakkab paremini minema, siis me taastame selle protsendi. Ei juhtunud seda ei 2010., 2011., 2013. ega 2016. aastal, aga 2017. aastal see juhtus. Me tegime selle otsuse. Eraldasime paarkümmend miljonit eurot üksikisiku tulumaksu puudutava protsendi tõusuks ja 10 miljonit tasandusfondi. Ja seda sai tehtud selliselt, et ei antud ühtegi ülesannet omavalitsustele juurde.

Te ütlesite, et me ei ole toetanud erinevaid piirkondi. Aga ma tahan öelda, et võtame Ida-Virumaa programmi, Kagu-Eesti programmi, võtame mitmed keskväljakud, mis on viimastel aastatel korda saanud, päästejaamad – neid asju on ikkagi väga palju tehtud ja suunatud investeringuid ka Tallinnast väljapoole. Ent see ei tähenda seda, et me Tallinnasse ei peaks investeerima, loomulikult ka siia tuleb investeerida. Valitsus on ju otsustanud näiteks aidata, et linnateater saaks korda, selleks eraldati üle 9 miljoni euro riigi raha. Siin tuleb tunnustada ka üle-eelmist valitsust. Võtame sellesama jalgpallistaadioni Lillekülas – ka siis sooviti investeerida Tallinnasse ja investeeritigi, anti suur summa selleks staadioniks. Selle eest tuleb tunnustada toonast peaministrit Rõivast.

Aga nüüd õpetajate palgast. Siin te küll teete liiga, kui ütlete, et see ei ole tänavu üldse tõusnud. Ma väidan, et viimase kolme aasta jooksul on õpetajate palga alammäär tõusnud tunduvalt, sadu eurosid. Tänavu on võrreldes eelmise aastaga õpetajate palga alammäär tõusnud 1150 eurolt 1250 euroni, õpetajate keskmine palk on 1500 eurot. Ma arvan, et me võiksime üldse haridusteemadel peetavat debatti natukene laiendada. Me peaksime veel tugevamalt toetama põhikooli, olgu tegu põhikooli esimese või esimese-teise astmega, lähtudes põhimõttest, et kool olgu võimalikult kodu ligidal. Kui rääkida õpetajate palga tõusust järgmistel aastatel, siis nagu te teate, hetkel ju eelarve menetlemine käib, tõsi, väga pingelises olukorras. Nii et täna öelda välja, mis on konkreetsed numbrid, on natukene vara. Me esitame eelarve auväärt Riigikogule septembri lõpus.

12:17 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

2. 12:17 Eestikeelne haridus

12:18 Esimees Henn Põlluaas

Järgmisena palun Kaja Kallas!

12:18 Kaja Kallas

Hea Jüri Ratas! Kas sa nõustud oma erakonnakaaslase Mihhail Kõlvartiga, kes ütles, et see valitsus on ainus võimalus säilitada Eestis venekeelne haridus, ja ühtset eestikeelset haridussüsteemi ei tule?

12:18 Peaminister Jüri Ratas

Aitäh! Ma nõustun kindlasti selle positsiooniga, et valitsus teeb kõik endast oleneva, et tõsta eesti keele oskust kõigil tasanditel, olgu tegu laste või täiskasvanutega, et tõsta eesti keele õppe kvaliteeti. Ja me ei tee seda päevapoliitilise punktinõppimise eesmärgil, vaid tegutseme sisuliselt. Siin ma tahan tõesti tunnustada kogu koalitsiooni. Esmaspäeval, kui oli pidulik istung, ma kuulasin huviga, kui EKRE, Isamaa ja Keskerakonna fraktsiooni nimel anti üle Riigikogu otsuse "Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele eesti keele elujõu, arengu ja õppe tugevdamiseks" eelnõu. Ma arvan, et see on õige suund.

12:19 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Kaja Kallas, täpsustav küsimus.

12:19 Kaja Kallas

Aitäh! Nagu ikka, sa küsimusele ei vasta. Seetõttu ma kordan oma küsimust. Kas Mihhail Kõlvart Keskerakonna mõjuka liikmena rääkis tõtt või sa lükkad tema väite ümber?

12:19 Peaminister Jüri Ratas

Aitäh! Mis puutub Mihhail Kõlvartisse, siis ma osalesin koos temaga koalitsiooniläbirääkimistel ja me olime Keskerakonna esindajatena koos ka keeleplokis. Ka tema siiras soov on eesti keele oskuse, selle õppekvaliteedi parandamine. Ma saan aru, et te tahate üht lauset kuskilt intervjuust välja võtta ja paluda mul öelda jah või ei, must või valge. Noh, see on täpselt seesama, kui me lähtume ainult mingitest pealkirjadest ja sisust ei räägi. See on sisuline dokument, mille valitsuskoalitsiooni fraktsioonid koos esitasid, ja ma igal juhul ütlen, et valitsus võtab seda väga tõsiselt, kui see jõuab valitsusse siit saalist.

12:20 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Taavi Rõivas, palun!

12:20 Taavi Rõivas

Aitäh! Ma usun, et eesti keele elujõu arengukava on üks tore asi, aga see on hoopis muu asi kui eestikeelne õpe vene emakeelega noortele. Küllap meil mõlemal on piisavalt arusaamist, et nende vahel vahet teha. Üks ei asenda teist ega saa ühte lugeda teise täitmiseks. Aga tõesti, mõnikord ongi vaja vastata jah või ei, must või valge, kui küsimus on konkreetne. Selles ei ole midagi paha. Ma veel kord siis küsin seda, mida Kaja Kallas oma küsimustes küsis ja mille kohta kahjuks ei tulnud vastust. Kas praegu ametis oleva koalitsiooni soov on jätkata igal juhul venekeelse hariduse andmist ja miks teie hinnangul hääletasid teie erakonnakaaslased selle vastu, et valitsus koostaks plaani, kuidas võimaldada eestikeelset haridust ka nendele noortele, kelle emakeel on teine, et nende tulevik oleks samaväärne eesti noortega, et ka nendel oleks Eesti ühiskonnas ja Eesti tööturul šanssi?

12:22 Peaminister Jüri Ratas

Aitäh teile! Kuna te lubasite endale natuke pikema küsimuse, ehk lubate mulle ka natukene pikema vastuse. Palun seda alandlikult! Ma arvan, et elu on ikka palju värviküllasem kui ainult must ja valge. Eriti sügisel: kui me nüüd vaatame välja loodusesse, siis näeme, et värviküllasust on ikka kõvasti rohkem, värvigamma on lai. Ja see on tore.

Kui te küsite, millest tänane valitsus lähtub, siis kindlasti Eestis on ühtne haridussüsteem. See tähendab, et nii põhikoolis kui ka gümnaasiumis kehtivad samad riiklikud õppekavad ühtemoodi kõigile koolidele. Nüüd, te puudutasite oma küsimuses ka hääletust. Kui me räägime nüüd eelnõust "Ettepanek Vabariigi Valitsusele Eesti alus- ja koolihariduse ühtseks ja eestikeelseks muutmiseks" – see on eelnõu 2 OE, Reformierakonna fraktsiooni esitatud –, siis eilne hääletustulemus oli minu teada selline: 32 oli poolt, vastu 44 ja ei osalenud 21 Riigikogu liiget. No te küsisite hääletustulemuse kohta. Tõsi on see, et kui ettepanek Vabariigi Valitsusele teha, siis on vaja minimaalselt 51 häält. Seda eile ei tulnud.

Te ütlete seda, et me peame parandama eesti keele oskust, selle õpet haridussüsteemis. Ma olen sellega väga päri, siiralt päri. Ja ma arvan, et me ei pea sellest rääkima ainult enne valimisi. Ma isegi mõistan seda olukorda, mis oli enne valimisi. Te mäletate ju väga hästi, härra Rõivas, kuidas me siin debateerisime näiteks Kohtla-Järve gümnaasiumi teemal. Peale valimisi on olukord minu meelest rahunenud ja see on hea – see on hea sellele koolile, selle kooli õpetajatele ja õpilastele. Nad saavad rahus töötada.

See, millele me minu meelest peame väga tõsiselt tähelepanu pöörama, on ikkagi õppekvaliteet. Me oleme toonud lisaõpetajaid lasteaedadesse ja ma arvan, et sellega tuleks edasi minna. Tuleks tuua põhikooli esimeses, teises ja kolmandas astmes venekeelsetesse klassidesse õpetajaid juurde, nii palju kui riigieelarves jõudu on. Ma arvan, et see on oluline. Ja oluline on ka see, et me läheme edasi õppematerjalide kvaliteetsemaks muutmisel. Ma usun, et teil kui riigimehel on see mure südamel, ja tegelikult viitas sellele murele väga tugevasti ka Riigikontroll. Riigikontrolör märkis oma auditis, et eesti keele õpe ja eesti keele oskus, sh eesti keele oskus täiskasvanute hulgas vajaks kõvasti parandamist.

12:25 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Lõpetan selle küsimuse arutelu.

3. 12:25 Erimärgistatud põllumajandusliku diislikütuse tulevik

12:25 Esimees Henn Põlluaas

Järgmisena palun, Kalvi Kõva!

12:25 Kalvi Kõva

Aitäh! Hää maaeluminister! Me tavaliselt eeldame, et minister toob oma tegevusega sektorisse kindlust, mitte ei külva ebakindlust. Olgu ebakindluse näiteks kas või poole taotlemisvooru pealt ootamatult muudetud pindalatoetuste tingimused, mille kehtestamisega muudeti suhteliselt kerge käega seni põllumeestega kokku lepitut. Nüüd on puhkenud paanika seoses põllumajandusliku diislikütusega. Peab ütleva, et põllumajanduslik diislikütus on ligi 20 aastat olnud üks stabiilsemaid riigisiseseid põllumajanduse toetamise meetmeid. See on olnud paindlik ja põllumeestele kättesaadav. Jah, peab ütleva, et asja halb külg on see, et aeg-ajalt on ka neid, kes seda vääriti kasutavad. Loomulikult tuleb need kuritarvitajad vastutusele võtta ja seda Maksu- ja Tolliamet ka teeb. Nüüd oleme aga kuulnud, et teil on plaanis kogu senist korda totaalselt muuta, tekitades sellega ilmselgelt väga palju segadust ning võib arvata, et ka bürokraatiat. Minu küsimus ongi: millised on teie plaanid ja milline on nendega seotud ajagraafik.

12:26 Maaeluminister Mart Järvik

Austatud Riigikogu esimees! Head Riigikogu liikmed! Täna esitatud küsimuse eest, püüan jõudumööda ka vastata. Kui rääkida sellest, millest te oma juttu alustasite – see oli heksli koristamise nõude tühistamine –, siis sel teemal ma olen andnud intervjuusid ja kirjutanud paar artiklit, et olukorda selgitada. See oli Euroopa nõuetest rangemate nõuete kehtestamise lõpetamine. Selleks avaldasid soovi väga paljud väiksemad põllumehed. Paraku meil on tekkinud väikeste ja suurte vahel konflikt.

Suuremad sooviksid, et nad oleks järjest suuremad, veel suuremad. See nõue sundis väiksemaid oma maid kas maha müüma või odavamalt rentima. Seega polnud see heksli koristamise nõue minu arust asjakohane. Ja teiseks oli heksli koristamise nõue halb sel põhjusel, et need, kellel ei ole heina võimalik niita ja maha müüa, on paraku päris palju. Kuhu nad panevad selle ära koristatud heksli? Nad tekitavad paraku uue keskkonnaprobleemi. Arvatavasti me kõik oleme sõitnud mööda Peterburi maanteed linnast välja. Tee ääres on näha kohti, kus vanad silorullid ja heinarullid mädanevad, tükati kasvavad lepad läbi. Meil ei ole selliseid olukordi Eestis vaja juurde tekitada. Ja meil ei ole vaja väikseid ja suuri omavahel riidu ajada.

Aga mis puudutab sinist kütust, siis see teema on tõesti laual ja just sellepärast, et põllumehed on saanud sinise kütuse kasutamise pärast karistada – seda talvel teid lahti lükates. Teine probleem on vargused erinevaid meetodeid kasutades. Sellele tuleb piir panna. Ja selleks, et riigieelarvest nii suur summa kõrvale ei läheks – see on ligemale viis miljonit eurot –, on väljatöötamisel lahendus. Meil on laual lihtsam ja keerulisem lahendus. Paraku küsimusele vastamise aeg saab täis. Kui vaja, saan sellest järgmise küsimuse raames täiendavalt rääkida.

12:29 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Kalvi Kõval ongi nüüd võimalus esitada täpsustav küsimus. Palun!

12:29 Kalvi Kõva

Aitäh! Selle hekseldamise kohta mul küll küsimust otseselt ei olnud, see on n-ö sektoriga kokku lepitud tingimus. Aga kindlasti on sektoris kahel arvamusel osapooled: osale see ei meeldi ja osale meeldib. Aga kui on ühise kokkuleppena leitud seisukoht, siis seda n-ö poole perioodi pealt muuta ei olnud minu arvates õige.

Aga läheme tagasi eriotstarbelise diislikütuse juurde. Nagu ka mina märkisin, kindlasti on neid, kes seda vääriti kasutavad. Loomulikult peab Maksu- ja Tolliamet nendega tegelema ja on ka tegelenud, aga nüüd tahate mõningate väikeste nüansside pärast põllumeestele tekitada rohkem bürokraatiat ja olukorda segasemaks ajada. Põllumajandusministrina muretsete te ehk eeskätt just riigieelarvesse

mittelaekuva raha pärast, mitte selle pärast, kas meie põllumeestel on normaalne võimalus diislikütust kasutada. Ma annan teile võimaluse selgitada, milline see uus süsteem on, sest põllumehed seda täna ei tea.

12:31 Maaeluminister Mart Järvik

Aitäh täiendava küsimuse eest! Pean ütlema, et ma olen olnud ise ka aktiivne põllumees, seda küll viimati 15–16 aastat tagasi. Elu muutus paraku nii, et ei olnud võimalust väikse põllumehena hakkama saada, tingimused ei olnud selleks piisavalt head. Aga ma olen kursis, mismoodi aktsiisitoetuse kompenseerimine varem käis. Mismoodi süsteemi me tahame oma majas nüüd ellu viia? Ühte ütlen kohe kindlasti: põllumeestele bürokraatiat juurde tekitada me ühegi lahendusega ei kavatse. Põllumees ei pea kannatama selle pärast, et vaatamata Maksu- ja Tolliameti tööle ja muudele kontrollidele läheb aastas ikkagi ligi 5 miljoni euro eest sinist diislikütust kõrvale. Lihtsam lahendus oleks lõpetada värvimine üldse, maksta põllumeestele otse rahalist toetust – nendele, kellel on selleks õigus. Teine lahendus, mis on meil kaalumisel, on see, et sinine kütus jääb alles ja selleks, et olukorda kontrollida, loome niisuguse süsteemi, et nii tanklates kui hulgilaos tuleb kõigepealt tuvastada isik, kes seda sinist diislikütust ostab. Kui tal on selleks õigus, siis saab seda osta, kui ei ole, siis ei saa.

Ja teine võimalus on kehtestada limiidid. Ütleme, kui sul on õigus aasta jooksul saada maksimaalselt näiteks 5 tonni seda kütust, aga kui sa tahad osta 30 tonni, siis tuleb limiit ette. Meie lõunanaabritel on selle kohta hea näide. Muidugi ei tohi limiidid olla sellised, et põllumehed ei tule maaharimisega toime. Ka ilmastikumõjud peavad olema selle aktsiisitoetusega igal juhul kaetud, samuti peavad olema arvesse võetud mullastikust tulenevad raskemad harimistingimused. Me mitte kuidagi ei kavatse täiendavaid bürokraatlikke nõudmisi kehtestada. Meil on olemas maaülikool, kes saab meile öelda väga õiged arvud, et see aktsiisimäär oleks piisavalt kompenseeritud. Ka PRIA-l on selleks olemas piisavalt andmeid.

12:34 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Urmas Kruuse, palun!

12:34 Urmas Kruuse

Aitäh, austatud istungi juhataja! Auväärt minister! Lõunanaabritest ei tasu alati eeskujtu võtta, siis võib suurde maksuauku sattuda. Aga mind paneb imestama teie vastus meie kolleegile. Ühelt poolt te ütlete, et kadu on justkui kindlalt 5 miljonit ehk varastatud on umbes 5 miljoni euro eest. Te kirjeldate uut süsteemi, mis peaks olema rajatud hüpoteetilisele limiidile, mille varieeruvus sõltub väga palju ilmast, viljelusest ja muustki. On väga raske mõista, kuidas see võiks efektiivne olla. Selle asemel võiks luua normaalse identifitseerimise süsteemi, mis ei laseks kuritarvitajatel või, ütleme, mitteõigustatud subjektidel seda osta. Aga ajakirjanduses on olnud ka teatud viiteid sellele, et teil on ärihuve mõnes tanklaketis. Olge hea, lükake see siin meie auväärses saalis ümber ja kinnitage, et need otsused, mida te tahate teha ja ellu viia, ei ole seotud teie isiklike ärihuvidega!

12:35 Maaeluminister Mart Järvik

Aitäh väga huvitava küsimuse eest! Vastan, hakates pihta tagantpoolt otsast. Ei ole mul kunagi olnud mingisuguseid ärihuvisid tanklakettides. Olin aastat 20 tagasi seotud ühe väiketanklaga, aga see ei münud sinist kütust. Ja sellest on parkümmend aastat möödas. Ühegi tanklaketiga mul mingisugust pistmist ei suuliselt, kirjalikult ega rahaliselt ei ole. Võin seda vanduda, käsi südamel. Ja ma veel kord rõhutan seda, et need skeemid, mida me praegu kaalume vastavalt 8. augustil valitsuskabineti nõupidamisel otsustatule, on selleks, et olukorda parandada, et see raha ei läheks kaduma, kõrvale. Identifitseerimise süsteem tuleb igal juhul, ilma selleta ei saa. Ma ei ole väitnud, et on mingi muu lahendus ilma selleta. Ja igal juhul, isegi kui sinine kütus kaotada, saaksid toetust ainult need, kellel on selleks õigus. Teised ei saa mingit toetust. See on ju elementaarne. Me tahame, et see toetus jõuab õigete isikuteni, ja ma annan endast parima, et see nii läheks. Ja ma annan endast parima ka selleks, et põllumeestele mingit bürokraatiat juurde ei tuleks.

12:37 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

4. 12:37 Taristuinvesteeringud

12:37 Esimees Henn Põlluaas

Järgmine küsimus on Aivar Sõerdil. Palun!

12:37 Aivar Sõerd

Austatud eesistuja! Austatud minister!

12:37 Esimees Henn Põlluaas

Vabandust! Paluks täpsustada ka, mis ministrile küsimus on.

12:37 Aivar Sõerd

Härri Taavi Aasale, majandus- ja kommunikatsiooniministrile. Suve algul te käisite majanduskomisjonis tutvustamas oma valitsemisala järgmise aasta eelarvekava. Ma ise seal ei viibinud, ma ei ole majanduskomisjoni liige, aga ma vaatasin neid slaidi, mida te seal esitlesite. Mul on praegu teile küsimus konkreetselt teede ehitamise raha kohta järgmise aasta eelarves. Tee-ehitusraha väheneb, eriti kõvasti väheneb kohalike teede ehituse raha. Aga ma küsin konkreetselt põhitrasside neljarealisteks ehitamise kohta. Praegu te jätkate nagu eelmiste valitsuste tee-ehitusprojekte, aga küsimus on selles, et kui aastaks 2022 neljarealine lõik kuni Mäoni valmis saab (Tallinna–Tartu maanteest on jutt), siis mis saab lõigust, mis Mäost edasi jääb. Et selle ehituse juurde üldse saaks aastail 2023 ja 2024 asuda, peaks hakkama kohe projekti tegema. Te olete ise öelnud, et 3 miljonit aastas oleks vaja projektiraha. Kas järgmise aasta eelarves on see 3 miljonit eurot olemas ja kas järgmine aasta kuulutatakse välja riigihange, et Mäost edasi teelõikude projekteerimine võiks alata?

12:39 Majandus- ja taristuminister Taavi Aas

Austatud eesistuja! Austatud küsija! Austatud Riigikogu liikmed! Kõigepealt täpsustan nii palju, et Mäost edasi on projekteerimisel või ettevalmistamisel kaks lõiku: need on Mäeküla ümbersõit ja Põltsamaa ümbersõit. Mis puutub ülejäänusse, siis tõepoolest, selleks et neljarealist teedega edasi minna, tuleb hakata kõigepealt neid projekteerima. Sealt edasi on võimalus neid ehitama hakata praeguste plaanide järgi aastatel 2023 ja 2024. Kindlasti lähipäevadel või -nädalatel need kavad täpsustuvad. Rahandusminister on käinud välja ettepaneku, et neid teelõike võiks rajada ka PPP korras, mis selles mõttes oleks mõistlik, et niipalju kui mina mäletan, on nendest neljarealistest teedest kogu aeg räägitud ja valmis nad seni saanud ei ole. PPP tõepoolest aitaks meil need teed lõpuks kiiresti valmis ehitada. Jah, laenu võtmine oleks küll odavam, aga paraku me peame lähtuma meil kehtivatest eelarvereeglitest. Laenukoormus Eestis on väike, laenu võiks võtta päris palju ja ma arvan, et infrastruktuuriobjektide huvides olekski mõistlik laenu võtta ja laenu abil neid ehitada. Aga paraku kehtivad eelarvereeolid, mis meil seda võetud laenu kohe kuidagi kasutada ei lubaks. Nii et PPP varianti kindlasti tasub kaaluda. Ja pärast seda kaalumist saab siis täpsemalt öelda, kuidas neid neljarealisi teid Eestis tulevikus välja ehitatakse. Aga nagu ma ütlesin, projekteerimine või vähemalt osaline projekteerimine eelprojekti tasandil peaks olema tehtud ka PPP puhul, ja tõenäoliselt riigi poolt. Kindlasti on riigi ülesanne maade ostmise. See 3 miljonit, mida te mainisite, tõepoolest selleks otstarbeks peab olema. Eelarve koostamise protsess käib ja ma kinnitan teile, et omalt poolt teen ma küll kõik selleks, et see raha riigieelarvesse saaks, et me saaks minna edasi neljarealist teede projekteerimisega ja sellest tulenevalt ka maade ostuga.

12:42 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Täpsustav küsimus, Aivar Sõerd, palun!

12:42 Aivar Sõerd

Aitäh! Austatud minister, ma tänan selle vastuse eest! Ma küsin siia juurde veel seda, et novembriks peaks seniste põhisuundadega ettenähtud arendustegevused jõudma konkreetsesse teehoiukavva aastateks 2021–2030. Kui nüüd on plaan projekteerimisega mingil ajal edasi minna, siis ma küsin ikkagi nende põhilõikude kohta. Missuguse lähteülesande te projekteerimiseks annate? Praegu on Pikknurme ja Puurmani vahel möödasõidu huvides 2 + 1 sõidurada. Kui te seda projekteerima hakkate, mis

lähteülesande te annate: kas seal jääbki 2 + 1 sõidurada või tuleb Pikknurme ja Puurmani vahel ka neljarealine lõik?

12:43 Majandus- ja taristuminister Taavi Aas

Aitäh! Kõigepealt, see lähteülesanne sõltub sellest, millise otsuse valitsus langetab PPP-projektide kohta. Juhul kui otsus nende projektide rakendamise kohta on positiivne, siis see tähendab, et korraga lähevad ehitusse palju pikemad lõigud, kui oleks võimalik teha riigieelarvelise rahastuse abil. Ehk veel kord: teed saavad kiiremini valmis, aga teiselt poolt on töös pikemad lõigud. Praegune suund on selline, et juhul kui PPP-d ei rakendata, siis esmajärjekorras ehitatakse kaherealiseks need lõigud, mis praegu ei ole muudetud lõikudeks 2 + 1 ridadega, ja perspektiivis sealt edasi ka need, mis on 2 + 1. Kui otsustada PPP kasuks, siis tõenäoliselt on võimalik need lõigud nii projekteerida korraga kui ka panna ehitusse korraga. See rahastamine saab olema ühe korraga, summa on lihtsalt suurem. Aga kõikidel põhimaanteedel ehk Tallinna–Narva, Tallinna–Pärnu ja Tallinna–Tartu maanteel peaksid perspektiivis ka nendes osades, kus on 2 + 1 lõigud, olema mõlemas suunas kaks rida.

12:44 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Küsimus on Taavi Rõivasel. Palun!

12:44 Taavi Rõivas

Aitäh, hea juhataja Henn Põlluaas! Ka minu täpsustav küsimus on minister Taavi Aasale – te nõudsite, et peab olema öeldud, kellele küsimus on. Mu küsimusel on kaks poolt. Kõigepealt, me saame tegelikult ju väga hästi aru, et see jutt PPP-st on silmamoondus, et teil ei ole vähimatki kavatsust päriselt neid teid ehitada. Seda eeskätt just seetõttu, et ei eelmine valitsus ega ka praegu ametis olev valitsus ei ole valmis projekteerinud mitte meetritki neljarajalisi teid ja neid möödasõiduradadega 1 + 2 lõike ei ole nende projektide alusel võimalik neljarajaliseks ehitada. Ma arvan, et me kõik saame sellest suurepäraselt aru. Mu küsimuse esimene pool ongi, kas vastab tõele see minu väide, et praegu ei ole projekteeritud ega valmis ehitamiseks ühtegi meetrit neljarajalist teed. Ja teine pool on ka. Eelmine kord, kui RES-i kokku pandi – see oli 2016. aasta kevadel, kui oli ametis veel üle-eelmine valitsus –, kavandati 170 miljonit eurot Tartu maantee neljarajaliseks ehitamiseks kuni Mäoni. Nüüd on tekkinud kuuldused, et seda summat võidakse järgmise aasta eelarvega kärpida. Kas te saate täna Riigikogu ees kinnitada, et mingit kärbet Tartu maantee neljarajaliseks ehitamiseks ettenähtud summalt ei tule ja et järgmisel aastal jätkatakse selles mahus, nii nagu 2016. aasta kevadel üle-eelmine valitsus selle RES-i pani?

12:46 Majandus- ja taristuminister Taavi Aas

Aitäh! Kõigepealt ma kinnitan teile, et PPP-projektid ei ole silmamoondus. Tallinnas on nende abil ehitatud või rekonstrueeritud päris suur hulk koole ja need lapsed, kes seal käivad, saavad nautida korras koolihooneid. Nii et kindlasti ei ole tegemist silmamoondusega, see on täiesti reaalselt kasutatav lahendus ja Tallinnas on võimalik neid hooneid käega katsuda.

Mis puudutab projekteerimist, siis Reformierakond oli võimul 17 või 18 aastat – enam ei mäletagi, kui kaua. Ja kui palju te siis neid neljarealisi teid valmis projekteerisite? Selle ajaga oleks võinud tegelikult need kõik projekteerida ja ausalt öeldes oleks võinud need kõik ka valmis ehitada. Aga projekte on valmis küll. Valmis on Võõbu–Mäo lõigu projekt, et ehitada tee neljarealiseks alates sellest kohast, kus järgmisel aastal ehitus lõpeb. (Hääl saalist: "See oli enne juba.") Ja nii nagu ma ütlesin, on töös ka Mäeküla ümbersõit ja Põltsamaa ümbersõit. Mis puudutab kärpimist, kindlasti ei vasta tõele kuuldus, et seda raha ei ole ette nähtud. Eelarves ja strateegias on ette nähtud Võõbu–Mäo neljarealise tee ehitamise raha.

Aga veel kord, valitsus arutab lähiajal, kas teha neid neljarealisi teid PPP korras. Võib tulla muutusi, kui valitsus võtab vastu otsuse, et õige oleks need neljarealsed teed valmis ehitada PPP korras.

12:48 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Lõpetan selle küsimuse käsitlemise. Ma palusin lugupeetud Riigikogu liikmetel, kes küsivad, stenogrammi huvides öelda, kellele küsimus on suunatud, aga me võime selle asja ka lihtsamaks teha ja ma ütlen seda ise.

5. 12:48 Maaelu Edendamise Sihtasutusega seotud plaanid

12:48 Esimees Henn Põlluaas

Järgmisena on võimalus esitada küsimus Lauri Läänemetsal ja vastajaks on maaeluminister Mart Järvik. Palun!

12:49 Lauri Läänemets

Aitäh, austatud eesistuja! Austatud minister! Maaelu Edendamise Sihtasutus on aastaid olnud suur abimees põllumehele ja täitnud oma ülesandeid hästi nii headel kui ka rasketel aegadel. Lugesin Maaeluministeeriumi pressiteadet möödunud reedest, kus räägitakse uutest algatustest, mida soovitakse MES-i kaudu ellu viia. Nagu ma aru saan, üks neist algatustest ei seonu põllumajandusega, vaid on maa jagamine mitte Eestis elavatele inimestele. Ning selle kaasnev eesmärk on tulumaksuseaduse muutmine. Kas te saaksite lähemalt selgitada, millise algatusega on tegemist? Ja ega olukorras, kus riigieelarves raha lisakulutusteks ei ole, ei plaanita seda algatust, mis pole seotud põllumajandusega, teha juhtumisi põllumeeste arvel? Ma pean silmas MES-i eelarvet.

12:49 Maaeluminister Mart Järvik

Aitäh küsimuse eest, austatud Lauri Läänemets! Ma vastan sellele nii, et Maaelu Edendamise Sihtasutus on tõesti olnud kõik need aastad tubli abimees põllumehele ja üldse maainimesele laiemas mõttes. Me tulime valitsusse selleks, et olukorda maaelus parandada, et ka MES saaks uue strateegia abil maaelu veel paremini toetada. Meil on strateegia tulevikuaastateks välja töötatud. Põhirõhk, millele me valdkonniti tähelepanu pöörame, on maaelu kuvand, kogukond, töökohad ja ettevõtlus, teenuste kättesaadavus, nõuandeteenus ning taristud. Selleks, et maale tuua noori peresid, me kavatseme MES-i abil neid tingimusi parandada. Me ei kavatse mitte kelleltki mitte kuskilt raha ära võtta. Praegu kuulsin, et selline hirm on. Meil on läbirääkimised Rahandusministeeriumiga täiendavate vahendite leidmise üle MES-i paremaks kapitaliseerimiseks. Ja ühe võimalusena on arutusel laenuraha, mitte kelleltki riigieelarvest raha äravõtmine.

Me soovime, et MES-i kapitaliseeritus oleks parem, ja panna piduri sellele, et Eesti maa müüakse suurte kokkuostjate kätte. Tihti rändab maa sealt välismaiste omanike kätte. Me kavatseme tulla välja seaduseelnõuga, mis annab eraisikutele võimaluse müüa oma maa riigi esindajale ehk MES-ile ja saada sel juhul tulumaksusoodustust 20%. Oleme eeskuju võtnud lõunanaabritelt Lätilt, kes sellise asjaga eelmisel aastal alustas. Läti põllumajandusministri andmetel süsteem toimib päris hästi. Me kavatseme MES-i kaudu luua – rõhutan veel kord – häid tingimusi noorte perede maale tulekuks, sh peame silmas ka neid peresid, kes piiri tagant soovivad tagasi tulla. Me teeme seda kõike maaettevõtluse, põllumajanduse arendamise nimel.

12:53 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Täiendav küsimus. Lauri Läänemets, palun!

12:53 Lauri Läänemets

Aitäh! Kas ma saan õigesti aru, et MES hakkab seda maad nendele inimestele laiali jagama? Kui nii, siis mind huvitab, milline see ajaline perspektiiv on. Kunas see kõik juhtuma hakkab?

12:53 Maaeluminister Mart Järvik

Aitäh täiendava küsimuse eest! No see eeldab seaduse muutmist, ja mitte ühe seaduse muutmist. Kõik sõltub sellest, kui kiiresti me suudame need eelnõud valmis saada, valitsuskabinetis asjad täpsemalt läbi rääkida. Ma loodan, et me jõuame sellega valmis järgmise aasta jooksul, et siis on need asjad ka siit Riigikogust läbi käinud. Küsimuses kõlas veel see, kas MES hakkab maid laiali jagama. Kohe kindlasti ei hakka ta midagi laiali jagama. Kui MES ostab maad kokku, siis tal tekib võimalus neid maatükke välja rentida ka nendele, kes tahavad alustada talupidamist. Me teeme koostööd omavalitsustega. Meil on kokku lepitud kolm piirkondlikku pilootprojekti, mille raames omavalitsused otsivad välja võimaliku talukoha, kus on nii maad kui metsa. Me saadame varsti välja ka ankeedid, et saada infot võimalike maale tulijate kohta ja ära kaardistada nende soovid: mida nad eeldavad, et riik võiks teha, millist infot riik võiks anda. Me tahame, et see kogu info koondukski MES-i. MES-is on olemas nõuandeteenistus, ka

seda tööd on kindlasti vaja tugevdada, nõuandeteenuse parem kvaliteet saavutada. Nõuandeteenuse kaudu me saamegi hakata võimalikele tulijatele vajalikku infot andma. Praegu ma pikemalt sellele küsimusele vahest ei vastaks. Meie tööpõld on lai, töö on pooleli, aga me teeme kõik selleks, et Eestimaa ei tühjeneks, vaid hakkaks uuesti täituma noorte peredega ja muude inimestega, et areneks maal nii põllumajandus kui ka muu ettevõtlus. Põllumajandus on ju üks ettevõtluse haru.

12:56 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Urve Tiidus, palun!

12:56 Urve Tiidus

Aitäh, lugupeetud juhataja! Lugupeetud maaeluminister! Lisaks kõigele muule kuulsin ma teie jutust ka seda, et on natukene kasutatud meie lõunanaabrite ehk lätlaste eeskuju. Nende protsess küll käivitus eelmisel aastal ja tõenäoliselt väga suuri üldistusi on veel keeruline teha, aga siiski. Kas te olete oma kolleegiga arutades teada saanud, kui suur ikkagi on Läti noorte inimeste huvi maale asudes kasutada seda maa saamise võimalust?

12:56 Maaeluminister Mart Järvik

Aitäh hea küsimuse eest! Kahjuks mul ei ole praegu võimalik numbreid välja käia. Me kohtume Läti ministriga tõenäoliselt järgmine kord 23. kuupäeval Soomes. Olime eelmine nädal Poolas, aga ma ei taibanud täpsemaid andmeid küsida, aga tema kinnitusel – Kaspars [Gerhards] on ta nimi – on protsess käivitunud hästi, lausa üllatavalt hästi. Ma võin küsida täiendavaid andmeid ja esitada need proua Urve Tiidusele kirjalikult.

12:57 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

6. 12:57 Ühistransport

12:57 Esimees Henn Põlluaas

Järgmisena palun Heidy Purga. Küsimus on majandus- ja taristuminister Taavi Aasale. Palun!

12:57 Heidy Purga

Aitäh, lugupeetud juhataja! Lugupeetud Taavi Aas! Me kõik loeme iga päev uudiseid, mis kirjeldavad ATKO Grupi busside ja bussijuhtide sekeldusi Eestimaa teedel. Kirjutatakse üsna mitmekülgsest. Küll ei välju bussid esimesel koolipäeval, küll on juhid purjus või üleväsinud, bussid ei vasta nõuetele, väiksematest reeglite rikkumistest rääkimata. Seda loetelu võib jätkata. Ma usun, et neid uudiseid on märganud väga paljud inimesed, teie kaasa arvatud. Samal teemal on muidugi ka teine külg ja selleks on korduvad uudised, kuidas kohe-kohe kutsutakse ATKO korrale, võetakse ära liiniload. Kohalikud omavalitsused on selle ettevõttega väga hädas. Juba üle poole aasta tagasi moodustati MKM-i eestvedamisel komisjon, menetlemaks ATKO tegevusloa peatamist või tühistamist. Mis järel dusteni te olete selles komisjonis jõudnud ja millal tuleb lõplik otsus?

12:58 Majandus- ja taristuminister Taavi Aas

Aitäh, hea küsija! Olen ka mina lugenud nendest probleemidest, millest te rääkisite, aga kõigepealt ma ütlen seda, et on maakondi, on neid ühistranspordikeskusi, kus ATKO teenindab ja kus nii tõsiseid probleeme ei ole. Kõigepealt selgitaks seda, et ühistransporti korraldavad ühistranspordikeskused ehk MTÜ-d, mille osanikeks on kohalikud omavalitsused. Isiklikult pean ma õigeks seda, et need ühistranspordikeskused oleksid oma otsustes võimalikult sõltumatud, et nad saaksid kohapeal ise võimalikult hästi ühistransporti korraldada. Ka nemad muide viivad läbi hankeid, sõlmivad lepingud vedajatega. Seetõttu pean õigeks, et need ühistranspordikeskused saaksid võimalikult iseseisvalt toimetada. Ma ei arva, et riik peab igal pool ilmtingimata sekkuma. Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus on siin erinevaid otsuseid vastu võtnud. Mul on ka plaanis lähiajal kohtumine Põhja-Eesti Ühistranspordikeskusega, et neid teemasid arutada.

Samas, loomulikult see ühistranspordikeskuste iseseisvus ei ole absoluutne. Lõplikult vastutab ühistranspordi tegevuse eest ja rahastab ühistransporti ikkagi Eesti riik ja seetõttu teatud sõnaõigus peab siin olema ka Eesti riigil. Loomulikult tuleb Eesti riigil eelkõige jälgida, et ühistranspordikeskused viiksid hanked korrektselt läbi. See on minu meelest esmane roll. Teine roll on loomulikult, kuna rahastaja on riik, kontrollida ühistranspordikeskustes raha kasutamist. Aga muus osas peaksid ühistranspordikeskused olema võimalikult iseseisvad.

13:01 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Täpsustav küsimus, Heidy Purga, palun!

13:01 Heidy Purga

Aitäh istungi juhatajale! Lugupeetud Taavi Aas! Me räägime siin siiski väga tõsistest juhtumitest. Miks see kõik nii kaua aega on võtnud ja kas teie tegevust võib olla takistanud see, et tegemist on teie hea tuttava ja parteikaaslasega, lisaks meie kolleegiga siin Riigikogus, perekond Sarapuude äriga?

13:01 Majandus- ja taristuminister Taavi Aas

Aitäh! Ma arvan, need otsused, mis Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus on vastu võtnud, lükkavad ise teie spekulatiivse väite ümber. Veel kord, ma pean õigeks, et sellistes küsimustes on ühistranspordikeskused võimalikult sõltumatud. Loomulikult peavad ühistranspordikeskused järgima seadust. Ma ei seoks neid otsuseid kuidagi mingisuguse ajaraamistikuga. Me ei kirjuta ühistranspordikeskustele ette, kui kiiresti nad peavad langetama otsuseid, milline on nende haldusmenetluse kord ja milliste tulemusteni nad peavad jõudma. See on ühistranspordikeskuste enda otsus ja ma arvan, et see on ainuõige.

13:02 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Urmas Kruuse, palun!

13:03 Urmas Kruuse

Aitäh, austatud istungi juhataja! Auväärt minister! Teie vastustest kumab liiga jõuliselt läbi see, et riigil nagu väga suurt rolli ei ole. Et kõige eest tuleb kohapeal vastutada, kuid rahastus on ju riigi käes, mis tähendab, et on moraalne ja vaimne kohustus jälgida, et kõik nõuded oleks täidetud. Kas te tahate öelda, et nendes nõukogudes ei ole riigi esindajaid üldse olemas või on nad lihtsalt kaootiliselt seal? Aga minu küsimus ei puuduta ainult ATKO-t, vaid puudutab üldse süsteemi. Kui ühe ettevõtte puhul on tegemist nii paljude juhtumitega, kas Taavi Aas hakkab tegutsema ja vastutama siis, kui nende tehniliste rikete tõttu tuleb esimene surmajuhtum?

13:03 Majandus- ja taristuminister Taavi Aas

Aitäh! Ükski minister Eesti Vabariigis ei ole politseinik ja ma loodan, et see niimoodi ka jääb. Mõned küsimused tagasi te tegelikult just nimelt muretsesite kohalike omavalitsuste käekäigu pärast. Mina olen jätkuvalt seda meelt, et kohalikel omavalitsustel on iseseisvus ning otsustamis- ja tegutsemisvabadus. Loomulikult on riigil teatud ulatuses kontroll ja nii ka, nagu ma ütlesin, ühistranspordikeskustes. Riik on rahastaja, riik peab kontrollima raha kasutamist. Riik peab kontrollima, et hanked oleksid korrektselt läbi viidud. Jah, nendes ühistranspordikeskustes on ka riigi esindajad. Riigi esindajad teevad seal oma tööd. Aga ükski minister, ma loodan, ei hakka mitte kunagi kirjutama kellelegi ette, kas leping tuleb lõpetada või lepingut ei tule lõpetada. Ma arvan, et see ei oleks kindlasti ministri poolt korrektne käitumine.

13:05 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

7. 13:05 Omastehooldus

13:05 Esimees Henn Põlluaas

Järgmisena Helmen Kütt. Küsimus peaminister Jüri Ratasele. Palun!

13:05 Helmen Kütt

Aitäh, lugupeetud eesistuja! Austatud peaminister! 15. mai infotunnis peaministri ülesannetes osalenud siseminister Mart Helme vastas minu tollasele küsimusele, mis puudutas omastehoolajate olukorda, järgmist: "See on üks meie ühiskonna väga selgeid valupunkte, seetõttu on see ka kõikide erakondade programmides välja toodud. Kui ma püüan seda tõlkida, siis olemata ise selle valdkonna süvaspetsialist, ütlen ma niimoodi, et meie eesmärk on omastehoolajate koormust vähendada, meil on püüd tekitada abivõimalusi." Meeldetuletuseks nii erakondadele kui ka valijatele: Keskerakonna programmis oli valimiste eel, et tagate omastehoolajatele väärilise toetuse ja pensionistaaži ning tõstate hooldajatoetuse 100 euronit kuus. Isamaa programmist on koalitsioonilepingusse võetud lause, et kehtestate üleriigilised põhimõtted hooldajatoetuse maksmiseks. EKRE programmis lubati valimiste eel koguni seda, et tõstetakse sügava puudega inimeste hooldamise eest makstav toetus miinimumpalgani ja tagatakse omastehoolaja toetus kõigile, kes seda vajavad. Ja ma pean ütlema, et see viimane on minu lemmik. See on väga õige lubadus ja ma kahe käega hääletaks selle poolt, kui selline eelnõu siia saali tuleks. Aga nüüd küsimus. Maist on saanud september, asjad on kindlasti muutunud selgemaks. Küsimus on, kas ja mis 2020. aasta riigieelarves kergendab omastehoolajate olukorda.

13:06 Peaminister Jüri Ratas

Aitäh teile, hea küsija! Täitsa kurb. Või kõigepealt ma tänan, et tegite hea ülevaate nendest erinevatest valitsuserakondade platvormidest, aga oleks täiesti huviga kuulnud, mida sotsiaaldemokraadid või Reformierakond selle kohta oma platvormides ütlesid. Aga ma arvan, et see, mida ütles siseminister, nagu te ütlesite siin infotunnis, see on hästi oluline teema. Kindlasti ma nõustun sellega. Teiselt poolt on seda olnud Eesti riigis kahjuks väga keeruline lahendada. Tegemist on äärmiselt olulise teemaga ja mul on hea meel, et olete seda teemat ja valdkonda oma töös nii Riigikogu liikmena kui ka sotsiaalkaitseministrina järjekindlalt tõstatanud. Eks teate ise, et üks peamisi väljakutseid ja küsimusi on just see, kuidas me suudame ühelt poolt eelarves näha ette leevendust, aga teiselt poolt, mida te küsitate, et kuidas omastehoolajad saavad paremini, kergemini tööjõuturule tagasi minna ja ka sellel perioodil tööjõuturul olla. Teatavasti on ka see teema hästi keeruline.

Omastehoolikus laiemalt võttes on pikaajaline hooldussüsteem, mis minu arvates seab vananeva rahvastiku tingimustes Eestile väga tõsiseid väljakutseid. Kuid vananeva rahvastiku tingimustes on ka häid sõnumeid. Nimelt selgub Statistikaameti uuest rahvastikuproгноosist võrreldes 2014. aasta prognoosiga, et meie rahvastik ei kahane nii kiiresti ja tööealiste osakaalu vähenemine pole nii dramaatiline. Viimastel aastatel on Eesti rahvaarv suurenenud. Teemaga tegeleb tõsiselt Sotsiaalministeerium ja sotsiaalminister tutvustas 6. juunil valitsuskabinetis pikaajalise hoolduse korralduse ja erivajadusega inimeste poliitika kaasajastamise rahastuse ettepanekuid. Valitsuskabineti otsus 6. juunist oli järgnev. Kõigepealt, Sotsiaalministeerium koostöös Rahandusministeeriumiga töötab välja pikaajalise hoolduse süsteemi loomiseks vajalike meetmete rakendus- ja rahastusskeemid ning esitab need Vabariigi Valitsusele otsustamiseks selle aasta lõpus ja ka järgneval aastal. Samuti esitab Sotsiaalministeerium 2020. aastal riigi eelarvestrateegia ja riigieelarve eelnõu koostamise käigus vastavalt valitsuskabineti tulevastele otsustele ja Sotsiaalministeeriumi analüüsidele täiendavate vahendite täpsustatud taotlused.

13:10 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Helmen Kütt, palun täpsustav küsimus!

13:10 Helmen Kütt

Aitäh! Vähemalt on selgus majas, et 2020 mingit konkreetset kergendust ei tule ja riigieelarves ka vahendeid ei ole. Lihtsalt võib-olla täpsustuseks ka seda, et vaatamata eelmise valitsuse mittetoetavale seisukohale, mis puudutas erivajadustega laste toetuse tõusu, tänu sotsiaalkomisjonile, mida siis oli mul au juhtida, ja selle suure saali toetusele siiski 1. jaanuarist 2020 need toetused tõusevad ja tõusevad mitmekordselt, kergendades seega nende vanemate ja omastehoolajate olukorda. Võib-olla infoks kuulajatele, et see tähendab 13 000 last ja 14 aastat muutmata olnud toetuseid.

Aga küsimus on mul siis tulenevalt sellest, et muutusi omastehoolajate jaoks ei tule enne, kui ehk aastal 2021. Mis on valitsuse plaan seoses hooldekodukohtade ja omavalitsustele täiendavate

vahendite eraldamisega? Mäletan väga selgelt, et siin me olime kindlasti Keskerakonnaga väga sama meelt, et vajadusel peab inimesel olema kättesaadav hooldekodukoht ja selleks peaks piisama ka tema pensionist. Me kõik teame, millised on täna pensionid, me teame, millised on lähedaste võimalused. See tegelikult toodab uusi omastehooldejaid juurde, sest neil puudub võimalus maksta neid hooldekodukoha tasusid, nad jäävad omandatud haridusega ja töövõimaluseta koju. See toodab tegelikult neid inimesi, kes teevad väga rasket tööd 30, 40, mõnikord ka 20 euro eest. Kas teil on neile mingi pensione ja hooldekodusid puudutav sõnum öelda?

13:12 Peaminister Jüri Ratas

Aitäh selle küsimuse eest! Kindlasti ei saa sellega nõus olla, et 2020 ei muutu midagi selles valdkonnas paremaks. Sellega ma kindlasti ei taha nõustuda ega nõustu sellepärast, et need inimesed, kes seal valdkonnas töötavad, kindlasti pingutavad iga päev kvaliteetsema teenuse nimel. Samas, ütlete, et pensionist ei jätku hooldekodu kohatasu maksmiseks. Ma isegi ütlen, et see on 101-aastase Eesti riigi väärikuse küsimus, et kui inimene on teinud tööd 40+ aastat, siis keskmine vanaduspension, mis täna on, ei võimalda tal selle eest väga paljudes hooldekodudes ühe kuu arvet täielikult tasuda. Mis siin appi tulevad? Eks kindlasti inimese enda säästud, lähedaste toetus ja kui nendest ei piisa, siis kohaliku omavalitsuse toetus.

Te küsisite selle puhul, et mis pensionidest saab. Tänaste prognooside järgi on järgmise aasta aprillis indekseerimise teel oodata pensioni kasvu vähemalt 8%. Ma arvan, et kui võtta nüüd seesama suhtelise vaesuse piir – ja need viimased andmed pärinevad meil 2017. aastast –, me näeme, et just eakatest üle 50% elab tegelikult suhtelise vaesuse piirist allpool. Ma arvan, et see on tegelikult kõige tõsisem signaal, et me vajame suuremat sammu pensionide kasvatamisel kui ainult indekseerimine. Selles osas ja kõikide nende lubaduste osas, mida te ka lugesite ja mida erakonnad lubasid, tuleb ju alati vastu reaalsus. Ja reaalsus on see, mis tuleneb riigieelarve võimalustest. Ma olen siin täna juba ühe korra vastanud ja vastan ka teile, proua Helmen Kütt, et me hetkel koostame riigieelarvet. Majandusprognoos, rahandusprognoos on meil olemas. Ma lõpetan selle küsimuse vastuse sellise mõttega: ma arvan jätkuvalt, et Eesti on selle poole liikumas, et olla sotsiaalselt heaoluriik. Aga ma arvan, et me peaksime tõsiselt pidama ka debatti selle üle, kuidas neid kõiki teenuseid – arvestades meie maksukoormust ja Euroopa Liidu reeglistikku – järgnevate aastate jooksul käigus hoida.

13:15 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Liina Kersna, palun!

13:15 Liina Kersna

Aitäh! Austatud peaminister! Tõesti, hooldekodutasu on inimese jaoks reeglina väga kõrge. Samas, hooldekodud on hädas tööjõupuudusega. Näiteks, oktoobri alguses on mind ka kutsutud ümarlauale Võrus, kus töötukassa ja hooldekodude juhid tulevad kokku, et arutleda tõsise tööjõupuuduse teemal. Väide on, et meie töötutoetused on juba nii kõrged, et inimesed ei ole motiveeritud tööd tegema. Minu küsimus on, et kas teile tutvustatud pikaajase hoolduse pikaajases kavas on pakutud ka mingisuguseid lahendusi sellele probleemile?

13:16 Peaminister Jüri Ratas

Aitäh teile! Kõigepealt tööjõupuudusest. Selge on see, et tegemist on väga raske tööga. Väga raske tööga nii füüsiliselt kui ka kindlasti vaimselt. Me teame ju seda, et need inimesed, kes seda tööd teevad, hakkavad sageli kurtma isiklike tervisehäda ja -murede üle. Te ütlesite, et mittetöötava inimese toetused on niivõrd suured, et neil pole motivatsiooni tööle minna. Kindlasti oleme me panustanud sotsiaalvaldkonnas palgatõusu ka sellel aastal. Ma arvan, et tulumaksuvaba miinimumi tõusuga seotud reform, mis annab just väikest või keskmist palka teenivatele inimestele reaalselt rohkem neto mõttes raha kätte, saab järjest rohkem ja rohkem toetavaid sõnu. Kui vaadata järgnevaid ettepanekuid, mida Sotsiaalministeeriumis soovitakse teha, et suunata rohkem struktuurivahendeid hoolduskoormuse vähendamisele, siis need peamised ettepanekud on seotud järgnevaga. Kõigepealt tagada erihoolekandeteenused psüühilise erivajadusega inimestele, teiseks, tagada õendusabi ja perearstiabi teenus üldhooldusteenuse hoolekandetasutuses, kolmandaks, maksta sihtotstarbelist

hoolduskoormuse vähendamise toetust ja neljandaks soovitatakse kasutada Euroopa Sotsiaalfondi vahendeid uute pikaajalise hoolduse teenuste pakkumiseks ja reformiga seonduvateks arendustegevusteks.

13:18 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

8. 13:18 Väikeettevõtlus

13:18 Esimees Henn Põlluaas

Järgmisena palun Katri Raik! Küsimus on majandus- ja ... Vabandust! Ruttasin ette. Küsimus on Urmas Kruusel maaeluminister Mart Järvikule. Palun!

13:18 Urmas Kruuse

Aitäh, austatud istungi juhataja! Auväärt minister! Minu küsimus on ajendatud nii teie avalikest väljaütlemistest kui ka teie sõnavõttudest maaelukomisjoni liikmete ja ministri vahelisel kohtumisel. Seal te rääkisite, et te olete rahandusministriga suhelnud ja selleks, et ellu viia oma ideed – taasasustada maale noori peresid –, vajaksite te umbes 100 miljonit, mida MES võiks rakendada. Rahandusminister on öelnud teie jutu järgi, et see on positiivne plaan. Ma tahaksin tegelikult teada seda, et kui mitu peret selle raha eest, mida te plaanite eraldada, maale asustatakse, kui palju see tegelikult maksma läheb ja kas see positiivne kogemus, mida te Läti puhul kirjeldasite, tähendab, et maa müüjad on õnnelikud või on maa ostjad õnnelikud. Tutvustage seda väga selget eesmärki, mis teil oma peas on olemas ja mida avalikkus veel hetkel väga ei mõista. Kui mitu peret, kui palju see maksma läheb ja kust see raha tuleb? Eriti sellel taustal, kus me teame, et valitsus peab 50 miljonit kärpima. Maaeluministeeriumil on ka kõrpeülesanne nagu igal teisel ministeeriumil. Olge hea, avage natukene kaarte!

13:20 Maaeluminister Mart Järvik

Aitäh küsimuse eest! Hakkan sellest pihta, et see raha, mida me Maaelu Edendamise Sihtasutusele taotleme, ei ole mõeldud konkreetselt kellegi toetamiseks. Me ei kavatse kedagi maale osta. See raha on tõenäoliselt minemas Maaelu Edendamise Sihtasutusele selliselt, et 50% sellest saaks kasutada maade kokkuostu võimaluse avanemise korral ja teine 50% on MES-i täiendavad laenuvahendid, et MES saaks raha välja laenata, mis on kõige paremini toimiv lahendus maaelu aitamiseks. EKRE Soome osakonnale on tulnud väga palju infot nende inimeste käest, kes sooviksid tulla tagasi, ja nendel on omal enamasti olemas päris korralik kapital, kogutud selleks, et tulla Eestisse ja osta ise omale maatükk. Tihti on olemas inimestel ka äriplaan, aga selle äriplaani elluviimise jaoks on vaja täiendavaid vahendeid. Siin saab tulla appi MES, kes saab laenata raha, saab tulevikus teha seda pikaajalise laenuna. Praegu MES enamasti garanteerib pankade laenusid. Me tahame, et MES-il tekiks ka omal parem laenuvõimekus ja maade kokkuost võimaldaks just seda, et oleks võimalik maid ka välja rentida. Küsimus oli selle kohta, mida maa ost-müük Lätis on andnud. Ministri sõnul on parim tulemus see, et ära on kadunud telefonikõned maainimestele, et müü oma maa maha, müü oma maa maha. Ma ise saan nädalas kaks-kolm korda selliseid kõnesid, et teil on seal maatükk, palun müüge maha. Ma ei tea, kes need helistajad on, aga see tüütamine on lõputu. Seda ei ole ainult mina konstateerinud, vaid seda ütlevad väga paljud. Hinnalipikut me sellele rahale külge panna ei kavatse. Me loome tingimusi – ütlen veel kord –, et noored pered tahaks kas linnast maale minna või välismaalt tagasi tulla. Selleks loome tingimused ja selleks kogume kokku info, mida need abivajajad MES-ist saavad.

13:23 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Täpsustav küsimus, Urmas Kruuse, palun!

13:23 Urmas Kruuse

Aitäh! Austatud minister! Ei tahaks küll olla pahatahtlik. Te väitsite, et teie info pärineb Soome EKRE filiaalidelt. Kas see toetus või plaan rakendub siis ainult EKRE liikmetele või? Mind huvitab see analüüsi

põhi, kust te oma andmed kogute ja mille alusel te tahate otsuseid teha. Oma plaanis, mida te olete kogu aeg kirjeldanud, olete rääkinud ka seda, et väga palju maad ostetakse kokku välismaalastele. Ehk siis öelge palun, kui palju praegu kuulub Eestis välismaalastele maad. See on väga suur probleem. Ja kolmas asi, mis mind kõige rohkem hämmastama paneb. Teie vasakul käel istub auväärt peaminister, kes eelmise valitsuse peaministrina vastas minu kirjalikele küsimustele suhteliselt neutraalselt või isegi vastumeelselt, kui ma palusin riigil maid mitte müüa, vaid kaaluda võimalust näiteks need noorte talumeestele välja rentida. Nüüd siis tuleb välja, et selle asemel, et esimeses etapis mitte müüa riigimaid lihtsalt ära nendelesamadele kurjadele investoritele, kes on nii välismaalt kui suurettevõtjad, te kavatsete anda MES-ile täiendavaid vahendeid selleks, et siis uuesti neid väikesele seltskonnale välja jagada.

13:24 Maaeluminister Mart Järvik

Aitäh täiendava küsimuse eest! Veel kord, me ei kavatse mitte kellelegi mitte midagi välja jagada, nii nagu sa oma küsimuse praegu lõpetasid. Need maad on kas väljarentimiseks või müügiks, kui on ostusoo. Olen sada protsenti sinu sellele eelnenud jutuga nõus, et riik ei tohiks neid maid panna uuesti konkurssidele. Ma tean, et Keskkonnaministeeriumi alluvuses olev Maa-amet on lõpetanud paljud rendilepingud ja maad pannakse uuesti kas müüki või korraldatakse uus rendi väljakuulutamise voor. See paraku tõstab ainult maahindasid ja selle läbi kannatavad meie tegevpoolmehed. Minu enda soov on – aga selles me ei ole valitsuses veel kokku leppinud – et esmajärjekorras need maad, mis jäid reformimata ehk talumeestele tagastamata, kui ei olnud järeltulijaid, mis on praegu riigi hallata, võiks samuti tulla mingitel tingimustel MES-i kasutada ja me saaks MES-i kaudu aidata neid, kes tahavad maale tulla. Seda Soome teemat ma tõin sisse ainult seetõttu, et sealtkaudu tuleb info, et inimesed tahavad tagasi tulla. Nad otsivad informatsiooni võimaluste kohta ja küsivad, kuna leiavad otsekontakti. Mitte mingit muud sidet nendel asjadel ei ole. Ainult see, et me teame, et tahetakse tegelikult maale tulla ja tihti oma mingi uus äriplaan, mis on peas valmis küpsenud, siin ellu viia ja sellega Eesti maaelu ja Eesti majandust edendada.

13:26 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Yoko Alender, palun!

13:26 Yoko Alender

Aitäh, hea juhataja! Austatud minister, rõõm esmakordselt kohtuda! Soovin küsida, kas te toetate oma erakonnakaaslase siseminister Mart Helme plaani lõpetada Eesti ja Ukraina vaheline viisavabadus, et ukrainlased edaspidi Eestisse tulles ei saaks seda teha viisavabalt.

13:27 Maaeluminister Mart Järvik

Aitäh küsimuse eest! Kahjuks ei ole sellist arutelu meil ei omavahel ega ka valitsuskabinetis olnud. See, et meile tulevad teiste maade rendifirmade kaudu renditööjõuna ukrainlased, on kindlasti halb lahendus. Missugune see lahendus saab olema, peaks olema, seda kindlasti arutame valitsuskabinetis. Mina ei oska täna sellele ei ega jah vastata, sellepärast, et ma ei ole sellele isegi mõelnud.

13:27 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

9. 13:27 Ida-Virumaa majandusolukord

13:28 Esimees Henn Põlluaas

Katri Raik, küsimus majandus- ja taristuminister Taavi Aasale, palun!

13:28 Katri Raik

Aitäh, lugupeetud eesistuja! Hea majandusminister! Küsin murest Ida-Virumaa pärast. Me oleme rõõmustanud, et energeetikasektoris koondati vaid 300 inimest. Aga hiljuti juhtis ajaleht Põhjarannik koostöös Eesti Energiaga tähelepanu sellele, et selle aasta algusest aasta lõpuni jääb Eesti Energias

vähemaks 840 töökohta. Inimesi on läinud ka Soome ja Norra ehitajaks. Koos teenindava eraettevõtluse andmetega on töökohtade arvu vähenemine veelgi suurem, hinnanguliselt 1600 kuni 1700. Alutaguse ja Narva-Jõesuu vaatavad juba üle oma eelarveid, kuna arusaadavalt on maksude laekumine kehvem. Millised on konkreetsed ja kiired sammud uute töökohtade loomiseks Ida-Virumaal?

13:28 Majandus- ja taristuminister Taavi Aas

Aitäh küsimuse eest! Ma pean tunnistama, et mina oleks info hankimisel ajalehest Põhjarannik ettevaatlik. Tihtipeale näidatakse seal olukorda palju hullemana, kui see tegelikult on. Nüüd nendest 840 töötajast. Nendest 840-st sellesse viimasesse ehk sügisesesse koondamislainesse jääb tööpoolest 324. Ülejäänud koondati kevadel, see oli seotud vanade amortiseerunud energiablokkide sulgemisega. Need olid suuresti pensionieas või pensionieelses eas olevad inimesed, kes enamasti suundusid pensionile. Need 340, kes nüüd sügiseses laines koondatakse, on tõesti enamikus tööealised. Nende jaoks on Eesti Energia välja töötanud meetmete kava, on nii väljaõpe kui ka täiendõpe, nad saavad kompensatsiooni, on loodud eraldi fond nende toetamiseks. Mis puudutab töökohti, siis valitsus on arutanud ja kavatseb lähiajal uuesti arutada kõike seda, mis on seotud energiasektoriga, ka põlevkivisektoriga, ning teha otsused selle kohta, kuidas me suhtume õlivabriku rajamisse ja rafineerimistehase ehitamisse Ida-Virumaale. Need on vist sellised objektid, mis toovad kõige rohkem töökohti juurde. Loomulikult, regionaalministri portfellis on terve rida muid meetmeid, mina räägin sellest, mis on seotud majandusministeeriumiga. Need mõlemad objektid tagavad kõigepealt töökohti kaevuritele, aga toovad juurde ka lisatöökohti teistel elualadel. Nii et ma arvan, et see lahendus, mis tänaseks on Ida-Virumaal saavutatud, on antud olukorras optimaalne.

13:32 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Katri Raik, täpsustav küsimus, palun!

13:32 Katri Raik

Aitäh! Eelmise aasta 13. oktoobril võeti vastu Keskerakonna valimisprogramm. Seal on fiskaalpoliitika peatükk, milles on sõna-sõnalt kirjas: "Loomes regionaalseid maksusoodustusi." Millal ja kui suured maksusoodustused kehtestatakse ettevõtetele, mis tegutsevad Ida-Virumaal, kus nende soodustuste järele on silmanähtavalt vajadus?

13:32 Majandus- ja taristuminister Taavi Aas

Aitäh! Ma arvan, et kõikide erakondade valimisprogrammidest võib lugeda selliseid punkte, mida need erakonnad ei ole saanud panna koalitsioonilepingusse. See on tavapärane demokraatlik protsess, koalitsioon pannakse kokku mitmest osapoolest ja kõik erakondade valimiseelsed mõtted ei saagi mahtuda ühte koalitsioonilepingusse. Ida-Virumaa jaoks, nii nagu ma ütlesin, on olemas terve meetmete pakett, mis on regionaalministri haldusalas. Ma arvan, et selles asjas oleks tema minust kindlasti oluliselt kompetentsem vastaja. Aga nagu ma ütlesin, ka Eesti Energia on loonud spetsiaalse fondi nende inimeste aitamiseks, kes tulenevalt CO₂ kvoodi kasvanud hinnast on oma töö kaotanud.

13:33 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Riina Sikkut, palun!

13:33 Riina Sikkut

Aitäh! Hea minister Taavi Aas! Ma annan ette teada, et minu küsimuse taustainfo pärineb Postimehest. Ma ise ei oska hinnata, kas see on rohkem või vähem usaldusväärne kui Põhjarannikus esitatu. Aga te ütlesite, et valitsus jõuab varsti õlitehasesse ja rafineerimistehasesse investeerimise otsuste arutamiseni. See on väga tore, tulebki arutada. Postimehe majanduskülgedelt me saime 3. septembril lugeda, et Eesti Energia plaanib käesoleval aastal jõuda uude õlitehasesse investeerimise otsuseni ja järgmisel aastal ka eelrafineerimistehasesse investeerimise otsuseni. Kuidagi on Eesti Energia jõudnud nii kaugele, et need otsused ära teha enne, kui valitsus seda teemat arutab, aga võib-olla on siin ajakirjandus mängus. Minu küsimus on selles, et kui nüüd valitsus asub rafineerimistehase ja õlitehase investeringut arutama, kas te saate öelda, kust siis pärinevad need andmed, millised on need eeldused, mis võetakse aluseks CO₂ kvoodi ja nafta maailmaturu hinna puhul, ja mida eeldatakse

näiteks Euroopa Liidu kliimapoliitika kohta. Kas me eeldame, et ka 20 ja 30 aasta pärast on maailmas mõni riik, kelle kliimapoliitika lubab osta põlevkivist, fossiilsest kütusest valmistatud õli, seda tarbida ja CO₂ õhku paisata?

13:35 Majandus- ja taristuminister Taavi Aas

Aitäh! Just nimelt kliimapoliitikast tulenevalt Vabariigi Valitsus neid küsimusi arutabki. Tõepoolest, see, mis puudutab õlitehase ehitamist, on puhtäriliselt Eesti Energia otsus. Tõsi, Eesti riik on Eesti Energia omanik, nii et üldkoosolekul teatud õigus ja pädevus seda otsust mõjutada ikkagi on. Aga puhtäriliselt saaks Eesti Energia selle otsuse tõesti ise langetada, ilma selleta et Vabariigi Valitsus peaks seda teemat arutama, kuid tulenevalt kliimapoliitikast me seda ikkagi teeme.

Rafineerimistehase puhul on olukord natukene teine. Selle võimalik asutaja on Eesti Energia, aga ka Viru Keemia Grupp, mis on eraettevõtte. Selle tehase puhul on küsimus selles, kas Eesti riik peaks selle tehase loomist mingilgi moel toetama. Seetõttu Eesti Vabariigi valitsus seda teemat ka arutab. Aga jällegi on see seotud kliimapoliitikaga.

Hinnad ja tasuvusanalüüsid põhinevad ikkagi väga põhjalikel uuringutel, mida ka Vabariigi Valitsusele on esitatud. Need uuringud ütlevad, et vähemalt aastani 2040 fossiilsete kütuste kasutamine maailmas tervikuna kasvab. Loomulikult, selleks et meie põlevkiviõli oleks konkurentsivõimeline, eeldatakse juba praegu, et ta peaks olema väävlist puhastatud ehk on vajadus selle rafineerimistehase järele. Praegu saab selle õliga kaubelda, aga tõesti, mida aasta edasi, seda keerulisemaks see tulenevalt kliimapoliitikast muutub. Kui see õli oleks läbi käinud rafineerimistehasest, siis tema turustamise võimalused oleksid kindlasti paremad. Praegu kõik uuringud näitavad, et kütuste kasutamine pigem kasvab ja hind pigem ei lange. See tuleneb eelkõige sellest, et vanad maardlad ammenduvad ja uute kasutuselevõtt on lihtsalt objektiivselt kallim, sest nad asuvad sellistes kohtades, et see on kallim. Seetõttu teatud perspektiiv põlevkivitööstusel on. Jah, me peame arvestama sellega, et energia osakaal või otseselt põletamine ja sellest elektri tegemine kindlasti väheneb, see on kindlasti kallim. Õli puhul on mõningane perspektiiv olemas. Nendes äriplaanides lähtutaksegi 10–15-aastasest tasuvusajast. Lähtutakse sellest, et 15 aasta pärast võib olukord olla teine, aga selleks ajaks peavad need tehased olema ennast ära tasunud, ja kindlasti peavad selleks ajaks Eestis olema võetud meetmed, et oleks selge, millega hakkavad tegelema need inimesed, kes enam ei saa töötada fossiilsete kütuste sektoris.

13:38 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

10. 13:38 Eelarve

13:39 Esimees Henn Põlluaas

Järgmisena küsib Kalle Laanet ja vastajaks on peaminister Jüri Ratas. Palun!

13:39 Kalle Laanet

Aitäh, istungi juhataja! Hea peaminister! Mul on mure ikka meie Eesti siseturvalisuse ja avaliku korra pärast ning loomulikult julgeoleku võtmes. Kui me vaatame viimaste päevade meediapilti, siis näeme üha rohkem ja rohkem uudiseid, kus kajastatakse kas vägivallakuritegusid või reaalset ohtu riigi julgeolekule. Võtame kas või selle eilse juhtumi, kui Õismäelt kortermajast avastati, ma saan aru, et isegi rohkem kui üks mürisk. Keegi, välja arvatud julgeolekuasutused, ju ei tea, mis see eesmärk oli, miks neid koguti. Vaatame eelarve võtmes, mis selles valdkonnas toimub. Statistikaameti ja

Rahandusministeeriumi andmetel valitsussektori kulud valitsemisfunktsioonide (COFOG) lõikes ehk protsent SKP-st näitab, et avalikule korrale ja julgeolekule kulutati 2015. aastal 1,8% SKP-st, 2016. aastal 1,9% SKP-st, 2017. aastal 1,9% SKP-st, 2018. aasta andmed puuduvad, 2019. aastal on see kulutus vähenenud 1,5%-ni SKP-st. Nagu me näeme, riigieelarvest sellele valdkonnale ettenähtud finantsilised vahendid on kõvasti vähenenud. Minu küsimus on, millest on tingitud selline langus.

13:40 Peaminister Jüri Ratas

Hea küsija, suur tänu, et te jätkuvalt siseturvalisuse valdkonna pärast muret tunnete ja selle eest hoolt kannate! Mäletan ju eelnevaid koosseise, kui me ühes erakonnas olime, ka siis oli teil alati mure siseturvalisuse valdkonna pärast. Kindlasti on see ka arusaadav, sest te olete ju endine tubli politseinik ja siseminister. Te lugesite oma küsimuse alguses ette, et teatud kuriteojuhtumid, ma isegi ütleks, et traagilise lõpuga juhtumid on ajakirjandusse jõudnud. Te viitasite ka sellele, ma saan aru, Õismäe juhtumile, mis eile avalikkuse ette tuli. Ma tahan väljendada tunnustust kaitsepolitseile ja politseile. See juhtum näitab, et nad tegutsevad väga professionaalselt ja jõuavad, ma loodan, võimalikult sageli pahategijani enne seda, kui ta jõuab oma teo realiseerida.

Te lugesite üles mitmed protsendid. Ma saan aru, et te püüdsite lugeda üles protsente, mis näitavad kulutusi siseturvalisuse valdkonnale suhtena SKT-sse. Ma ei hakka nende protsentide üle praegu vaidlema, minul on natukene teistsugused protsendid, aga suurusjärgud on sarnased. Te küsisite, millest on tekkinud see vähenemine. Eks me peame vaatama erinevaid aastaid. Ma alustan sellest, mida me otsustasime siin mõne aasta eest. See puudutab seda aastat. 2019. aastal on riigieelarvest Politsei- ja Piirivalveameti töötajate palga tõusuks ette nähtud 12,9 miljonit eurot ja Päästeameti palgafond on suurenenud 7,9 miljonit eurot. See tähendab patrullpolitseinikele ja päästeametnikele suuremat palgatõusu kui kunagi varem. Võib öelda isegi nii, et sellel aastal tõusis n-ö eesliini päästja palk ca 23,6% ja eesliini patrullpolitseiniku põhipalk on minimaalselt 1280 eurot, koos PPA regioonitasudega on palk Ida-Virumaal ca 1700 eurot ja pealinnas Tallinnas 1600 eurot.

13:43 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Täpsustav küsimus, Kalle Laanet, palun!

13:43 Kalle Laanet

Aitäh! Ma täpsustan, et minu andmed pärinevad Statistikaameti ja Rahandusministeeriumi andmetest, sealt ma need võtsin. Võib-olla võivad andmed tõesti natukene kõikuda, aga nagu te ütlesite, suurusjärg on sama. Kuid vaatame kõike seda, mis mingil kujul on siin viimastel kuudel toimunud, kui poliitikud on saatnud avalikkusele väga erinevaid sõnumeid. Võtame sellesama politsei peadirektori või peaprokuröri teema või kas või selle, et siseministril on nii kiire, et ei jõua isegi Sisekaitseakadeemia kadettidele 1. septembril tere ütleva. Need on tegelikult ju kõik märgid. Samamoodi on märk see, kui palju me riigieelarvest sellele valdkonnale raha eraldame. See ei tekita kindlasti suuremat turvatunnet valdkonna sees ega ka väljaspool.

Aga mu täpsustav küsimus on hoopistükis teisest valdkonnast. Me oleme poliitikutena üsna palju arutanud selle üle, kas ka siseturvalisuse valdkonnale ei võiks olla riigieelarvest ette nähtud konkreetne protsent, nagu on kaitse-eelarve puhul, oleks see siis mis iganes, 1,9%, 1,5% või 2%. Mis te sellest arvate? Kui oleks ka fikseeritud konkreetne protsent riigieelarvest igal aastal, siis saaks paremini planeerida ja ka ühiskonnas, ma usun, oleks turvatunnet tunduvalt rohkem.

13:45 Peaminister Jüri Ratas

Aitäh! Kõigepealt paar sõna veel teie esimese küsimuse vastuseks. Näiteks, kui vaadata Siseministeeriumi eelarve muutust 2018 *versus* 2019, siis olid väga selged põhjused, miks 2018. aastal oli vaja suuremat investeringut, see oli see nn seirelennuki ostmise, samuti ka piirivalvelaeva Raju soetamine. Kindlasti, eks oma rolli selles aegreas, viimased kolm-neli aastat kuni selle ja järgneva aastani mängib ka see, et Euroopa Liidu finantsraamistik on jõudmas lõppfaasi ja algab taas aastal 2021. Te tõite sisse siseministri teema. Minu meelest on siseminister oma valdkonna temaatikaga tõsiselt tegelenud. Me olime alles mõni päev tagasi Piusal idapiiri vaatamas. Siseminister tõi valitsuskabinetti väga realistliku ja samuti väga tugeva idapiiri väljaehitamise plaani, mis on ka eelarvega kooskõlas. Samuti, nagu ma vastasin tänase infotunni alguses, oleme otsustanud teha korda Politsei- ja Piirivalveameti taristu ning PPA päästekomandod. Nendesse on planeeritud täiendavalt 44 miljonit eurot, lõplik investeringute kava pannakse paika Siseministeeriumi ja RKAS-i koostöös. Ma arvan, et ka teile on väga oluline, et üle Eesti PPA hooned ja päästekomandod korda saaksid.

Teie küsimuse kolmas osa oli see, kas siseturvalisus siduda 2%-ga või 1,5%-ga eelarvest. Meil on eelarves tõesti ju kaitsekulutustega nii tehtud ja see on väga hea, see on selline, ma ütleks, väga tugev poliitiline kokkulepe, 2% minimaalselt. Me näeme seda, et kaitsekulud on tõusnud nii rahalises mõttes kui ka protsentuaalselt. Ma arvan, et see on õige. Meie teine suur eesmärk on teadus- ja

arendustegevus, on kokkulepe, et avaliku sektori investeeringud peaksid seal olema 1% SKP-st ja erasektori omad 2%, aga me teame, et neid eesmärke ei avalik ega erasektor hetkel täita ei suuda. Kas siduda eelarves veel üks väga oluline osa mingi protsendiga? Sedasama küsimust võiks ju küsida põhimõtteliselt iga minister, iga valdkond. Ma tahan öelda, et ma toetan siseturvalisusesse suuremat panustamist, aga ka veel suuremat eelarve lukustamist. See, ma arvan, on tulevikudebattide küsimus.

13:48 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Yoko Alender, palun!

13:48 Yoko Alender

Aitäh, hea juhataja! Lugupeetud peaminister! Teame, et teie koalitsioonipartnerid soovivad piirata vähemusorganisatsioonide rahastamist riigi poolt. Kas te arvate, et me peaksime näiteks eelarve ja Hasartmängumaksu Nõukogu kaudu jätkuvalt toetama LGBT-ühinguid?

13:48 Peaminister Jüri Ratas

Aitäh! Teil on ka küsimus ette nähtud, aga te vist ei jõua seda esitada ja nüüd kasutasite võimaluse ära. Kui rääkida LGBT-ühingutest, siis tuleb öelda, et kindlasti nad teevad oma tööd seksuaalvähemuste õiguste kaitse vallas ja see on oluline. Kui te küsite nende toetuse vähendamise kohta, siis selle eelarvemenetluse käigus pole küll kordagi lauale tulnud see teema, et me hakkaksime mingite organisatsioonide konkreetseid tegevusi vähendada. Tõsi, eelarvemenetlus kestab veel mitu nädalat, see valitsus tahab seda teha väga põhjalikult ja nii palju kui võimalik neid võimalusi rida-realt läbi vaadata. Nagu ma ütlesin, eelarvemenetlus on päris keeruline, tulenevalt meie võimalustest. Ma tahan rahandusministrit ja koalitsioonipartnereid kindlasti tunnustada, kõik suhtuvad sellesse tõsiselt. Aga mis puudutab ühte konkreetset MTÜ-d või sihtasutust, siis ei, me selliseid otsuseid kindlasti teinud ei ole. Ma isegi täpselt ei tea. Kui nende rahastamine on seotud ikkagi taotlusvoorudega Hasartmängumaksu Nõukogu või millegi muu kaudu, siis ei saa ju ette anda mingit kindlustunnet, sest on aastased lepingud, on projektipõhised lepingud. Ma saan aru, et te tahate kuidagi eriliselt tuua välja ühe valitsusvälise organisatsiooni. Selleks ei ole mingit põhjust.

13:50 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

11. 13:50 Raudtee elektrifitseerimine

13:50 Esimees Henn Põlluaas

Me jõuame veel käsitleda Jaak Juske küsimust. Palun! See on majandus- ja taristuminister Taavi Aasale.

13:50 Jaak Juske

Aitäh, austatud eesistuja! Austatud Taavi Aas! Minu küsimus on ajendatud ühest Tallinna elanike murest. Teatavasti asub keset Tallinna möödunud sajandi alguses rajatud suur Kopli kaubajaam, mis on suures osas suletud territoorium, umbes niisama suur kui, muide, kolmveerand Tallinna vanalinna. Väga pikalt on kohalikud kogukonnad, eelkõige Pelgulinna ja Kalamaja rahvas, unistanud, et see kaubajaam sealt ära koliks, ja mõelnud, mis seal kõik võiks tulevikus olla. Mulle meenub, et kui te olite veel Tallinna linnapea auväärne ametis, siis ka teie linnavalitsus juba mõtles selle peale, mida kõike sinna tulevikus võiks rajada. Möödunud nädalal sattusin ma täiesti usaldusväärsest meediaallikast lugema, et teie ministrina kavatsete asuda meie rongiliiklust elektrifitseerima, mis on väga tore areng. Selle uudise üks osi oli see, et need investeeringud puudutavad ka Kopli kaubajaama. Siit minu küsimus: täpselt milliseid töid selle suure investeeringu raames plaanitakse teha Kopli kaubajaamas ja kas need tööd tähendavad seda, et Kopli kaubajaam jääb keset linna asuva suletud alana veel aastakümneteks alles?

13:52 Majandus- ja taristuminister Taavi Aas

Aitäh, hea küsija! Küll on suur rõõm jälle kohtuda ja jätkata arutelusid Tallinna teemadel. Ma vaatan selle Kopli kaubajaama koha selles elektrifitseerimise tabelis üle. Ma ei ole kindlasti seisukohal, et see

peaks olema üks prioriteetseid objekte selles tabelis. Tõsi, tulenevalt sellest, et Põhja-Tallinnas Koplis on ettevõtteid, kes raudteed pidi kaupa veavad, on meil kohustus seda raudteed töös hoida. Aga Rail Balticu trassikoridori projekteerimisel on antud lähteülesanne, et need viaduktid ja sillad, mis projekteeritakse, tehtaks sellise sildeavaga, et sealt oleks võimalik tulevikus üks rööpapaar veel läbi viia ehk võimaldada sedakaudu kaubavedude ümbersõitu Tallinnast. See on see teine põhjus, et Paldiskisse lähevad kaubavood läbi Tallinna. Praegu sisuliselt alternatiiv puudub.

Millal see trass valmis ehitatakse, sellele on täna veel vara vastata. Ma arvan, et õige on, kui see võimalus jäetakse. Paraku on niimoodi, et neid ronge, mis läbi Tallinna manööverdavad, on üks päevas. Arvestades tänaseid kaubavoogusid ja seda ühte rongi päevas, ei ole tõenäoliselt majanduslikult väga otstarbekas võtta ette ca 100-miljonilist investeeringut selle ringraudtee ehitamiseks. Aga veel kord, see, et nii palju ette mõelda ja jätta see võimalus tulevikuks, on minu meelest ainuõige, sest kui me seda võimalust täna ei jäta, siis ega seda ringraudteed tõenäoliselt kunagi ei teki. Teiseks, pärast Rail Balticu valmimist või juba siis, kui see protsess on kaugemale jõudnud, tuleks kaaluda, kas äkki oleks mõistlik teha Paldiskini üldse Euroopa laiusega raudtee ja kui Vene laiusega raudteel sõidab ainult üks rong päevas, siis oleks võimalus need kaubad Euroopa laiusega raudteele näiteks Maardu sadamas ümber laadida. Sest veel kord: kui jääb sõitma üks rong päevas, siis on 100-miljoniline investeering ilmselt natukene liiga kallis.

13:55 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Meil on vist aega veel ühe täpsustava küsimuse jaoks. Palun, Jaak Juske!

13:55 Jaak Juske

Aitäh! Austatud Taavi Aas! Ma tänan vastuse eest ja ma tõesti loodan, et te vaatate üle võimalikud investeeringud Kopli kaubajaama arendamiseks, selle, kas need on tõesti põhjendatud. Samas jäi teie vastusest kõlama, et tallinlastel tuleb nähtavasti veel aastakümneid kannatada seda, et keset linna asuv väga suur ala jääb linna arengust välja. Või te ikkagi julgete täna öelda selle aasta või kuupäeva, millal Kopli kaubajaam hakkab Tallinna südalinnast ära kolima? Kohalik rahvas ootab konkreetset vastust.

13:56 Majandus- ja taristuminister Taavi Aas

Aitäh! Veel kord: nii kaua kui on ettevõtteid, kes vajavad raudteed pidi kauba juurdevoolu, nii kaua oleme ka kohustatud seda raudteed töös hoidma. Ma võin üle täpsustada, kui suur vajadus on niivõrd suure kaubajaama järele seal territooriumil. Veel kord: raudtee me peame alles hoidma. Kui on ettevõtteid, kes kaupa raudteed pidi veavad, siis on see raudtee vajalik. Iseasi on muidugi see suur plats ja need kümned ja kümned rööpapaarid, mis seal maas on. Selle järele tõenäoliselt juba täna igasugune vajadus puudub. Pigem sõltub see sellest, kuidas areneb edasi Põhja-Tallinn, kuidas tervikuna areneb Tallinna mereäär. Ma arvan, et sa tead niisama hästi kui mina, et nende sadamaterritooriumide omanikel Põhja-Tallinnas on tegelikult juba teised mõtted, neil on plaan mitte pidada seal kaubasadamat, vaid tuua sinna elu ja ehitada korterelamuid. Ma arvan, et pigem see protsess jõuab sinnamaani, et ühel hetkel sellise raudtee järele meil vajadus puudub. Ma väga loodan, et 2020. aastate teises pooles on Rail Baltic valmis ja siis me saame rääkida sisuliselt sellest, kas Paldiski suunal on enam mõistlik Vene laiusega trass või tuleks viia sinna ikkagi juba Euroopa laiusega trass, mis tähendaks ka seda, et need transiitveod, mis Tallinnast läbi käivad, kolivad sellele Euroopa laiusega trassile. Ma praegu küll spekuleerin, aga ma arvan, et 2020. aastate lõpp on see aeg, kui kaubarongid enam Tallinnast läbi ei sõida.

13:58 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh, lugupeetud kolleegid! Ma tänan teid väga asjalike küsimuste eest ja tänan ka valitsuse liikmeid heade vastuste eest! Infotund on lõppenud.